

tudi po laški in vémo za nektère, da se celó po francozki! Ali je človek, ki po ptujem obrača imé svojega očeta, morebiti zatega voljo kaj več vreden? Ali ni marveč žalostno tako očitno kazalo, da se sin sramuje svoje matere? Tù in tam imajo v šolah navado, da učitelji predelujejo imena kakor se jim poljubi (exempla sunt odiosa!) in tako se je že primerilo, da se sinovi enega očeta pišejo vsak drugač. Nekteri morebiti še kakošno posebno zaslugo — Bog vé kakošno — v tem išejo, da čisto slovenske imena štulijo v ptujo pisavo. Kako bi se Nemec jezil in res po pravici, ako bi se njegovo imé pokvarjalo po francozki pisavi! Slovenske lastne imena pa se oblačijo v opravo, kateri se na vseh krajih vidi, da ni za nje narejena; imena naših rodbin so polne č, š, ž — kako okorno se jim podaja tsch, sch, katero se v enem imenu včasih po dvakrat ponavlja, da se ne vidi nič drugega kakor tsch in tsch in tsch! Bohorič je našo pisavo drugač zavil, pa napravil tako, da je uganjka vsakemu ptujcu pa tudi domačemu, ki ima z in pa h brati za č, s in pa h za ž; f pa h za š, ker mora dvě čerki stiskati v en glas!

Da se nemške lastne imena (Eigennamen) pišejo po nemško, je prav, ker tako se daje „vsakemu svoje“ in to je povsod pošteno pravilo, — da pa se slovenske imena pišejo po ptujem, je narobe svet.

Pisava slovenska je uterjena sedaj do dobrega; najvišja vlada sama jo je poterdila v svojih zakonikih, in ni misliti, da bo kadaj drugačna. Ne more tedaj ne po šolah ne nikjer drugod veljati kak izgovor, da se nimajo lastne imena slovenske pisati po slovensko.

„Ne bod' mo šalobarde!“ — pravi naš Prešern.

Za življenje kaj.

Prikloni se!

Pred nekimi leti sem bil v mestu po svojih opravkih v hiši nekega imenitnega gospoda. Ko opravim opravilo, mi reče hišni gospod, da se po stari šegi po eni strani v hišo noter, po drugi pa iz hiše hodi in mi veli tedaj po drugi poti iz hiše iti, ne pa po tisti, kodar sem v hišo prišel. Ko do prvih vrat pridem, mi gospod zakliče: „prikloni se! prikloni se!“ Nisem utegnil še čisto razumeti, kaj da mi hoče s temi besedami reči, in že dobim buto po čelu, da so se mi iskre uternile, zakaj vrata so bile sila nizke. Na to mi reče gospod: „mlad si še, ne veš še, da je po svetu veliko čudnih potov; ko bi se bil priklonil, bi ne bil bunke po glavi dobil.“ Ta dobri svet, ki sem si ga bil takrat v glavo pa tudi v serce vtisnil, mi je bil potem velikokrat k pridru; v mnogih prilikah bil je mi gotov nauk potrebne ponižnosti k moji lastni sreči; celi čas mojega življenja mi je bil pred očmi, in tudi sedaj se ga spomnim vselej, kadar vidim prevzetneže in napuhnjence, kateri se dostikrat zavoljo tega v nesrečo pripravijo, ker glave previsoko nosijo.

L—c.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Gradca 29. nov. Včeraj še le smo sopet začeli z Božjo pomočjo v tukajšnjem bogoslovskem semenišču „vaje v slovenskih pobožnih ogovorih“, katere so naši predniki osnovali leta 1849 pod vodstvom častitega kanonika gosp. dr. Bož. Robič-a, prof. cerkvene povestnice in prava. Vodil bo te vaje letos častiti gosp. doktorand Bož. Šinko, semeniški adjunkt. Nadjati se smemo, da te vaje bodo verlo napredovale in gotovo dober sad rodile, ako le na naši strani ne bo merzke mlačnosti in vtrajljivosti, ki se — k sam svoji sramoti moram spoznati — pri nekterih le prezlo razodeva. Premislimo le grajanje, ki ni bilo krivično: „Ne samo stari, temuč tudi mladi propovedniki (pridigarji) so še leta 1856 tako strašen metež slovniških in govorniških jarčev nastreljali, da se Bogme! kolčikaj izobraženemu kerščeniku gruzi poslušati take nespretnosti!“ in gotovo bomo

spoznali, kako potrebne so nam takošne vaje. Toliko tistim gospodom, ki se teh vaj nikakor nočejo udeleževati, akoravno so jim potrebne kot ribi voda. — Slovenskih bogoslovcev je letos skupaj 27. — Letos je na tukajšni gimnazii, kjer je, kakor veste, vsako leto tudi dosti slovenskih dijakov, izročen nauk slovenščine nekemu učencu tehnike. Žalostno, da vsako leto je drug učitelj in da se pri nas ne more tako deleč dognati, da bi bil tukaj kakor drugod stanovit en učitelj staro- in novoslovenščine. — V četrtek 27. t. m. so naš svitli knez in škof Otokar Maria grof Atems kerstili in zajedno tudi birmali tiste tri zamurke, katere je zmladletka gosp. Olivieri tukajšnjim Uršulinarcam izročil. Kumovale so jim pri kerstu: grofinja Meranova, žl. gosp. Švarcelnova in žl. g. Romanova, pri birmi pa grofinje: Strasoldova, Atemsova, Ditrichsteinova. Kaj lepo so se obnašale deklice in na vse vprašanja svitlega kneza in škofa prav gladko v nemškem jeziku odgovarjale, kar živo pričuje, da imajo dobre glave, ker so se v tako kratkem času že toliko naučile.

J. Tonekov.

Iz Gornjega grada na Štaj. 28. listopada. — 9. dan t. m. bila je za Gornjigrad velika in vesela slovesnost, kajti novi zvonovi, kakoršnih ni v celem nekdanjem celjskem okrožji, so po gornjegradskem dolu zapeli. Saj se pa tudi spodobi toliki cerkvi kakor je gornjegradska, kateri gledé na velikost in zidarsko umetnost menda v celi štajarski kronovini ni para, da tudi lepe zvonove ima. Lansko jesen so za fajmoštra tù sem prišli prečastiti gosp. Jožef Florjančič in so spoznali potrebo naših zvonov, in farani njih so bili berž pripravljeni k napravi. In glejte! 7. t. m. že pripeljejo iz Ljubljane dva nova zvonova, katerih prvi je 31, drugi pa 19 centov tehtal, in ktera sta z ostalim starim, 10 centov težkim, prav lepo ubrana; četrtega, ki bode 5 centov vagal in bo tudi nov, bodo pa še le h koncu t. m. dobili. Pač so hvale vredni častiti gosp. fajmošter, ki so, še le komaj eno leto v Gornjemgradu za fajmoštra, pa so že, razun drugih lepih reči, tri zvonove in med njimi dva tako velika, pripravili; lepše bi obletnice svoje pač ne mogli obhajati; kajti ravno to nedeljo so lansko jesen v Gornjemgradu kakor novopostavljeni fajmošter službo božjo prvičkrat opravljali; — hvale vredna sta tudi cerkvena oskerbnika (cehmeštra) Matevž Presečnik in Janez Podkrajnik, ki sta si dosti stroškov, truda in potov prizadevala, katerih prvi je tudi brez vsega plačila večji zvon iz Ljubljane pripeljal; — hvale vredni so farani, kateri, kadar je za božjo čast kaj storiti treba, so enega duha, enih misel, enega serca, in kateri so o poli leta brez obotavljanja že nad polovico za zvonove zložili, drugo polovico pa bodo v dveh letih zvonarju doplačali, kakor so se z njim pogodili; — hvale vreden je pa tudi zvonar, gospod Anton Samasa, ljubljanski, ki je s svojim umetnim delom sopet eno rožico v venec svoje zvonarske slave vpletel.

J. Šhel.

Iz Ljubljane. Za zasluženost ob koleri lanskega leta so presv. cesar po najvišjem sklepu od 7. p. m. podelili vitežtvo Franc-Jožefovega reda gosp. dr. Ludeviku žl. Nagy-u, c. k. deželnemu zdravilskemu svetovavcu, in pa c. k. deželnemu sodniškemu svetovavcu gosp. Janezu Brolih-u, bivšemu okrajnemu poglavarju v Radoljci, — zlati križ za zasluge gosp. Francu Križaj-u, okrajnemu zdravniku v Senožečah, — sreberni križ s krono pa gosp. Janezu Ferjančič-u, županu na Slapem; ob enem so veléli, da naj se ravno zavolj tega vzroka c. k. dvornemu svetovavcu gosp. grofu Andreju Hohenwart-u, c. k. okrajnemu poglavarju gosp. Jožef Derbič-u in pa c. k. kresijskemu zdravniku gosp. dr. Karolu Vesel-u Njih cesarska zadovoljnost razodene. — Kakor je v letu 1844, ko so bili mesca septembra presv. cesar Ferdinand s presv. cesarico Marijo Ano v Ljubljani, gosp. dr. K. Ulepič pametnik (Denkbuch) na svetlo dal, tako misli tudi gosp. dr. Etbin Kosta v spomin osrečivne nazočnosti presv. cesarja Franc-Jožefa in presv. cesarice